

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Факультет іноземних мов
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

*Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2019 р.*



Харків – 2019

раз, коли настають свята, багато людей вирушають подорожувати, і нелегальні гідри стають все більш і більш поширеним явищем. (2)

青瓜头 qīng guā tóu Новачок; недосвідчений; зелений – в основному використовується людьми для третирування молодих. 你真是个青瓜头,办事怎么能如此草率。这会给公司招惹来不少麻烦。 Ти ще зовсім зелений; як можна поводитися з речами так недбало. Через тебе у компанії можуть бути неприємності.

孩子王 hái zi wáng Вчитель. 她当了近四十年的孩子王。 Вона пропрацювала вчителькою практично 40 років.

笑星 xiào xīng Комедійний актор, зірка комедійного / розмовного жанру, комік. 全国各地的笑星们纷纷云南集到北京,参加中央电视台 1999 年春节联欢晚会。 Комедійні зірки з усіх куточків країни зібралися в Пекіні для участі у Вечірньому Шоу CCTV1999, що проходить у переддень нового місячного року. (3)

Раптово зустрівшись із подібними виразами, неможливо адекватно перекласти їх, бо не зважаючи на деяку схожість, зміст майже завжди буде різним.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Новітній Китайський сленг [Електронний ресурс]/ Режим доступу: [www. magazeta.com/2010/04/jidanren/](http://www.magazeta.com/2010/04/jidanren/)
2. Китайський розмовний сленг [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.study chinese.ru/slang/129/>
3. Китайський словник сленгу [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.daokedao.ru/2010/11/10/kitajskij-slang/>

КЛАСИФІКАЦІЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

*Секіна Наталія Дмитрівна, викладач кафедри східних мов
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди*

Фразеологія китайської мови – це спадщина минулого і дзеркало сучасного, що відображує національний колорит Китаю. Китайські фразеологізми використовують в усіх мовних стилях, особливо широко в літературно-художньому мовленні.

Дослідження фразеологізмів беруть витоки з семантичної класифікації видатного філолога В.В. Виноградова. Лінгвіст виділяє три типи фразеологічних одиниць: фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності і фразеологічні сполучення. Фразеологічні зрощення – семантично неподільні фразеологічні одиниці, значення яких не впливає зі значення компонентів. (точити лясси; пекти раків). Фразеологічні єдності – семантично неподільні фразеологічні одиниці, цілісне значення яких

умотивоване значенням їх компонентів: (зробити з муха слона; тримати камінь за пазухою). Фразеологічні сполучення – звороти, в яких самостійне значення кожного слова є абсолютно чітким, але один із компонентів має зв'язне значення: брати участь; досада бере). [2]

Класифікація В.В. Виноградова вплинула на дослідження іншомовних фразеологізмів, зокрема китайської мови. Так, Горелов В. І. пропонує структурно-семантичну класифікацію, за якою фразеологізми поділяються на фразеологізми-словосполучення (触霉头 -«потерпіти фіаско») та фразеологічні речення (家喻户晓 -«бути відомим кожному»). Назва кожного виду фразеологізму базується на типі структури, якому цей фразеологізм належить (словосполучення чи речення).

Окрім семантично-структурної класифікації, лінгвіст також пропонує функціонально-стилістичну класифікацію фразеологізмів, на основі якої можна виділити фразеологізми розмовного (自然而然 -«природно; як і передбачалось»), публіцистичного (共同理想 -«спільна мрія»), науково-технічного (下面举例 -«прикладни нижче»), та офіційно-ділового стилю (延长任期 -«продовжувати термін служби»), а також службові фразеологізми (甚而至于 -«аж до того що»). [4]

А.Л. Семенов ділить китайські фразеологізми 熟语 на 成语, 谚语; 歇后语; 惯用语; 俗语. [5]

Систематизація класифікації фразеологічних одиниць китайської мови знаходиться на етапі становлення серед китайських вчених –лінгвістів, адже ще півстоліття тому, як зазначає Баранова З.І, у китайському мовознавстві фразеологія не існувала як окрема галузь [1, С 15].

Починаючи з 50-60 років 20 ст. китайські лінгвісти почали досліджувати галузь фразеології. Нижче ми приводимо загальноприйнятту класифікацію китайського лінгвіста Сунь Вейчжана (孙维张): 广义熟语 (фразеологія у широкому сенсі): 成语 (ідіоми); 惯用语 (образні вирази); 歇后语 (алегоричні вирази, що складаються з двох частин); 谚语 (прислів'я); 格言 (афоризми). [1]

Нижче ми приведемо приклади типів фразеологізмів китайської мови та їх переклад:

成语	一箭双雕 (одним пострілом вбити двох зайців) ; 自相矛盾 (суперечити собі) ; 过目不忘 (мати гарну пам'ять) ;
惯用语	炒冷饭 (повторювати вже пройдене); 开夜车 (працювати до глибокої ночі); 吃醋 (ревнувати).
歇后语	猫哭老鼠-假自悲 (кіт оплакує мишу – нещире співчуття)

谚语	一天打鱼，三天晒网 (робити щось з великими перервами)
----	--

Розуміння фразеологічного складу мови в більш вузькому сенсі продемонстровано в роботі Сюй Го-ціна (徐国庆): 狭义熟语 (фразеологія в вузькому сенсі): 成语, 惯用语, 歇后语. [1]

Войцехович І. В. у своїй роботі, присвяченій фразеології китайської мови, посилається на класифікацію китайського вченого Ма Гофаня (马国凡), вважаючи її класичною і ту, на яку потрібно орієнтуватися. Ма Гофань виділяє п'ять основних розрядів фразеологічних одиниць: 1) ченюй (成语) – ідіома; 2) яньюй (谚语) – прислів'я; 3) сехоуюй (歇后语) – недомовка; 4) гуаньюньюй (惯用语) – фразеологічна сполука; 5) суюй (俗语) – приказка. [3]

Отже, ми можемо дійти висновку, що фразеологія китайської мови потребує подальшого дослідження, плануємо взяти за основу класифікацію китайських вчених-лінгвістів для дослідження фразеологізмів китайської мови у гендерному напрямку.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ветров П.П. Фразеологія сучасної китайської мови: синтаксис та стилістика. - М.: Восточная книга, 2007.- 363 с.
2. Виноградов В. В. Вибрані праці. Т.3. Лексикологія і лексикографія. Основні поняття російської фразеології як лінгвістичної дисципліни. - М.: Вища школа, 1977. - 459 с.
3. Войцехович І. В. Практична фразеологія сучасної китайської мови: Підручник. - М.: АСТ-Восток-Запад, 2007.-509 с.
4. Горелов В.І. Лексикологія китайської мови – М.: Просвещение, 1984. — 216 с.
5. Семенас А.Л. Лексика китайської мови – М.: АСТ Восток-Запад, 2005.-310 с.
6. 现代汉语词汇系统论/ 徐国庆著. —北京: 北京大学出版社, 1999 — 306 页 (Систематизована теорія словникового складу сучасної китайської мови. Сюй Го-цін.- Пекін, 1999. - 306 с)

ОСОБЛИВОСТІ ФОНЕТИКИ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Сьоміна А.А., Хотченко І.А.

Фонетика в китайській мові є надзвичайно важливим аспектом мови як для носія мови, так і для іноземців, які прагнуть оволодіти цією мовою. Як відомо, через існування багатьох діалектів на території Китаю, навіть носії мови не завжди розуміють один одного, тому питання вивчення фонетичного устрою мови цієї країни не втрачає важливості упродовж багатьох століть. Питання фонетичної складової китайської мови вимагає